

ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ

- ୧। ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଉଚକ୍ତତାର ସହ ପଡ଼ି ।

୨। ପରୀକ୍ଷାଧୀନୀଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନା ସମୟକ (ଅସାଯୀ) । ଯଦି କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାଧୀନୀ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ସମୟରେ ଦେଖିଥିବା ଉଥେ ଭୁଲ, ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ଅସ୍ମୟୁଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ, ତେବେ ପ୍ରାର୍ଥୀର ନାକତ ହୋଇଯିବ ।

୩। ପରୀକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରବେଶ ପତ୍ର ଓ ପ୍ରାର୍ଥିତୀକାର ପତ୍ର ସଂଗରେ ଆଣନ୍ତି । ପରୀକ୍ଷା ଗୁହରେ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ଏହାକୁ ଉପଲବ୍ଧତା କରନ୍ତି ।

୪। ଉପଲବ୍ଧନ ପର୍ଦ୍ଦରେ ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧିରେ ନିଜର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତି ।

୫। ୧.୬.୨. ପର୍ଦ୍ଦରେ ଥିବା ବୃକ୍ଷକୁ କଳା କିମ୍ବା ନୀଳରଙ୍ଗର ବଳ ପାଇଁ କଳମରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂପେ କଳା / ନୀଳ କରନ୍ତି ।

୬। ନିଜର ରୋଲ୍ ନନ୍ଦର ନିର୍ଣ୍ଣାରିତ କୋଠରୀରେ ଠିକ୍ଭାବେ ଲେଖନ୍ତି ।

୭। ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପର୍ଦ୍ଦ ପ୍ରସ୍ତରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନପାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଖୋଲନ୍ତି ନାହିଁ ।

୮। କେବଳ କଳମ ଓ ପେନ୍ଟିଲ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜ୍ଞାନିଷ ପରୀକ୍ଷା ବୁଝ ଭିତରନ୍ତି ନି ।

୯। ଉଲୋକଟ୍ରାନ୍‌ମିକ୍ ମୋବାଇଲ ଫେ ବୁଝନ୍ତି ନେବା ନି ।

୧୦। ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକାରେ ମାତ୍ର କରିନିଅନ୍ତରୁ ଏହା ବଦଳରେ : ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ୍ ପରେ

୧୧। କୌଣସି ପରୀକ୍ଷାଧୀନୀ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ପରୀକ୍ଷା ବୁଝି ଛାଡ଼ି ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବନାହିଁ ।

୧୨। ଓଡ଼ିଶା ପରୀକ୍ଷା ପରିଚାଳନା ଆଇନ, ୧୯୮୮ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁଝରେ ଶୁଣିଲା ରଖିବାକୁ ହେବ ।

୧୩। ପରୀକ୍ଷା ନିୟମ ଉଚ୍ଚ କଲେ, ପ୍ରାର୍ଥୀର ନାକତ କରିଦିଆଯିବ ।

୧୪। ପରୀକ୍ଷାର ଶେଷ ୨୦ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ପରୀକ୍ଷାଧୀନୀଙ୍କ ଶ୍ରୀଚାଳକ୍ୟକୁ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ ।

୧୫। ସମ୍ପତ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଚ୍ଚର ଦେବାପରେ କାର୍ତ୍ତନ ବିହାନ ଓ.୬.୨.୨. ର ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଦ୍ଦରୁ ଯନ୍ତ୍ରହକାରେ ପୁଅକ୍ କରି ନିଜ ସାଥୀରେ ନେବେ, ମୂଳ ଓ.୬.୨.୨. ର ପର୍ଦ୍ଦଚିକ୍ରନ୍ତିର ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ହଷ୍ଟାପର କରିବେ ।

INSTRUCTIONS

1. Read the instructions carefully.
 2. The admission to the examination is provisional. In the event of any information furnished by the candidate found false/in-correct/incomplete or illegible detected at any stage, the candidature shall be rejected.
 3. Please bring the admit card and the acknowledgement card for admission to the examination and produce the same as and when required.
 4. Please put your full signature in the descriptive roll-sheet in presence of the invigilator.
 5. Darken the circles in the OMR Sheets completely with Blue / Black ball point pen only.
 6. Write your Roll No. correctly in the space provided.
 7. Do not open this Booklet until instructed.
 8. Do not take any other materials to the examination hall other than pen and pencil.

Calculators, Slide
Camera etc. not to
be used.

1 pages, Questions
any discrepancy,
minutes and there-
entained.

itted to leave the
nation is over.
in the examination

in the examination hall as per the Odisha Conduct of Examination Act, 1988.

13. The candidature is liable for rejection in the event of any infringement of the instructions mentioned above.
 14. The candidates are not allowed to go to toilet during the last twenty minutes of the examination.
 15. The 2nd part of the carbonless OMR sheet should be carefully detached and taken away by the candidate after answering all the questions. The original OMR Sheet must be handed over to the invigilator.

(Turn over)

ଶିଶୁ ବିକାଶ ଓ ଶିକ୍ଷା
CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY

1. କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ-କେନ୍ଦ୍ରିକ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ?
- ଶିକ୍ଷକ ଅନୁପାଳିତରେ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ
 - ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ସାହାଯ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିଥା'ଛି
 - ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷା ସାହାଯ୍ୟକ ହିସାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି
 - (D) ଶିକ୍ଷକ ଘରରୁ ପାଠ ପଡ଼ି ଆସିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥା'ଛି
2. ବହୁଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉଚ୍ଚିତ୍ତିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ପ୍ରୟୋଜ୍ୟ ନୁହେଁ ?
- ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଯୋଜନା କରିବେ
 - ସ୍କୁଲରେ ଶ୍ରେଣୀ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଶିକ୍ଷକ ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ଥାଏ
 - ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ା ଦେଇ ଅନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାଠ ପଡ଼ାଇବେ
 - (D) ଶିକ୍ଷକ ଉଭୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଡ଼ା ଦେବେ ଓ ମଞ୍ଚରେ ବସି ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବେ
3. ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ବିଶିଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ କିଏ ?
- ଯିଏ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ନିଜ ସହପାଠୀଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ
 - (B) ଆବେଗିକ ଓ ସାମାଜିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ନିଜ ସହପାଠୀଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ
 - (C) ଶୈକ୍ଷିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ନିଜ ସହପାଠୀଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ
 - (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
1. Which one is applicable for Child-centred education ?
- Learning is done in the absence of the teacher
 - Teacher teaches with the help of teaching aids
 - Teacher acts as a facilitator of learning
 - Teacher directs the pupils to do the home work and come to class
2. Which of the following statements is **not** applicable for multigrade teaching ?
- Teacher should prepare a plan before going to the class
 - There are less number of teacher in the school than number of classes
 - Teacher will give task to one class and teach in the other
 - Teacher will give task to both the classes and maintain discipline and sitting at a central place
3. Who is a learner with special needs ?
- One who is different from his peers in physical and mental point of view
 - Different from his peers in emotional and social point of view
 - Different from his peers in Pedagogic point of view
 - All of the above

<p>4. 'ଶିଶୁ ଉଦ୍ୟାନ' ପଦ୍ଧତିର ପ୍ରବର୍ଗକ କିଏ ?</p> <p>(A) ଫ୍ରୋବେଲ
(B) ମଣ୍ଡେସୋରୀ
(C) ରଷ୍ମେ
(D) ଜନ ଡିଇଲ</p>	<p>4. Who was the propounder of the 'Kindergarten' system of education ?</p> <p>(A) Froebel
(B) Montessorie
(C) Rousseau
(D) John Dewy</p>
<p>5. ଶିକ୍ଷକ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଆରମ୍ଭରେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ କାହିଁକି ପଚାରି ଥାଆନ୍ତି ?</p> <p>(A) ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବା
(B) ପାଠ୍ୟବସ୍ତୁର କ୍ଷିତିତା ବିଷୟରେ ଧାରଣା ଦେବା
(C) ପୂର୍ବ ଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷା କରିବା
(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ</p>	<p>5. Why does a teacher ask a few introductory questions before teaching a topic ?</p> <p>(A) To maintain discipline
(B) To impress about the difficulty of the topic
(C) Testing previous knowledge
(D) All of the above</p>
<p>6. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି କୃତି ପରୀକ୍ଷଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ ?</p> <p>(A) ଶିକ୍ଷକ ଛାତ୍ର କରିଥୁବା ଶିକ୍ଷଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେତେବୁର ଫଳପ୍ରଦ ହୋଇଛି ଜାଣିବା
(B) ବିଷୟବସ୍ତୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ କେତେବୁର ବୁଝିପାରିଛି ଜାଣିବା
(C) ଶ୍ରେଣୀ ଉଚ୍ଚାର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗ୍ୟତା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ହାସଲ କରିଛି କି ନାହିଁ ଜାଣିବା
(D) କୌଣସି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନିକଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଉପକୃତ ହେବ କି ନାହିଁ ଜାଣିବା</p>	<p>6. Which one of the following is not an objective of achievement testing ?</p> <p>(A) To know to what extent learning objectives fixed by the teacher have become fruitful
(B) To know to what extent the educand has understood the subject-matter
(C) To know if the pupil has acquired the proficiency for class promotion
(D) To know if the pupil will be benefitted from a given training programme</p>

7. ଏକଜ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା କୁ-ପ୍ରିଣ୍ଟରେ କ'ଣ ନଥାଏ ?
- (A) ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟାୟନ ପ୍ରଣାଳୀ
 (B) ପଠିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆପେକ୍ଷିକ ଗୁରୁତ୍ବ
 (C) ଶିକ୍ଷଣ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆପେକ୍ଷିକ ଗୁରୁତ୍ବ
 (D) ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରକାରଭେଦ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ବ
8. କେଉଁଟି ନିରବର୍ତ୍ତିନ୍ ଓ ସଂବ୍ୟାପକ ମୂଲ୍ୟାୟନ ପାଇଁ ଅନାବଶ୍ୟକ ?
- (A) ରେଟିଂ ଷେଳ
 (B) ଚେକ୍ ଲିଷ୍ଟ
 (C) ପ୍ରୋଗ୍ରେସ କାର୍ଡ
 (D) ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ି
9. ଶିକ୍ଷଣଗତ ଦୋଷ ଦୂର୍ବଳତା ଜାଣିବା ପାଇଁ କେଉଁ ପ୍ରକାର ପରୀକ୍ଷଣ ଆବଶ୍ୟକ ?
- (A) କୃତି ପରୀକ୍ଷଣ
 (B) ଅଭିଯୋଗ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷଣ
 (C) ନିଦାନାମୂଳକ ପରୀକ୍ଷଣ
 (D) ଏକଜ ପରୀକ୍ଷଣ
10. ନିମ୍ନେ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ରଚନାମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ପ୍ରୟୁକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ ?
- (A) ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସହଜ
 (B) ଶିକ୍ଷଣର ସମସ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାପ କରାଯାଇ ପାରେ
 (C) ଚିନ୍ତାଶକ୍ତି ଓ ଜ୍ଞାନର ଗଭୀରତା ମାପ କରାଯାଇ ପାରେ
 (D) ପରୀକ୍ଷା ପରିବାଳନା ସହଜ

7. What is **not** there in a blue-print prepared for construction of unit test ?
- (A) Method of valuation of the answers
 (B) Relative weightage to the topics taught
 (C) Relative weightage to the instructional objectives
 (D) Weightage to the different form of questions
8. Which one is **not** necessary for continuous and comprehensive evaluation ?
- (A) Rating scale
 (B) Check list
 (C) Progress card
 (D) Questionnaire
9. What type of testing is necessary to assess learning difficulties ?
- (A) Achievement testing
 (B) Aptitude testing
 (C) Diagnostic testing
 (D) Unit testing
10. Which one of the following is **not** applicable for essay type question ?
- (A) Question preparation is easier
 (B) All the learning objectives can be measured
 (C) Thinking ability and depth of knowledge can be measured
 (D) Conduct of examination is easier

<p>11. ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ସୃଜନଶୀଳତାର ସୂଚକ ନୁହେଁ ?</p> <p>(A) ଅପସାରୀ ଚିନ୍ତନ
 (B) ☒ ଏକାଭିମୁଖୀ ଚିନ୍ତନ
 (C) ମୌଳିକତା
 (D) ନମନୀୟତା</p> <p>12. କେଉଁ ପରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ପ୍ରତିଭାବାନ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଚିହ୍ନ ପାରିବ ?</p> <p>(A) ନିଦାନାମ୍ବକ ପରୀକ୍ଷଣ
 (B) ଏକକ ପରୀକ୍ଷଣ
 (C) ☒ ବୁଦ୍ଧି ପରୀକ୍ଷଣ
 (D) ସାମର୍ଥ୍ୟ ପରୀକ୍ଷଣ</p> <p>13. ମୋହିତ ଗୁହକାର୍ଯ୍ୟ ନିୟମିତ ଭାବେ କରେ । ଦିନେ କେତେକ ଅଙ୍କ ଗୁହକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ମୋହିତ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ସମାଧାନ କରି ବେଶ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଙ୍କଟିକୁ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ହେଲା । ଏହା ଶିକ୍ଷଣର କେଉଁ ନିୟମକୁ ସୂଚାଉଛି ?</p> <p>(A) ଅନୁକରଣ ନିୟମ
 (B) ☒ ଅଭିପ୍ରେରଣ ନିୟମ
 (C) ଅଭ୍ୟାସ ନିୟମ
 (D) ଫଳାଫଳ ନିୟମ</p> | <p>11. Which one of the following is not an indicator of creativity ?</p> <p>(A) Divergent thinking
 (B) Convergent thinking
 (C) Originality
 (D) Flexibility</p> <p>12. By what type of testing, a gifted child can be identified ?</p> <p>(A) Diagnostic testing
 (B) Unit testing
 (C) Intelligence testing
 (D) Aptitude testing</p> <p>13. Mohit does his homework regularly. Oneday he was given some mathematical problems. He successfully solved one problem and was encouraged to solve the next problem. Which of the following learning laws does it indicate ?</p> <p>(A) Law of imitation
 (B) Law of motivation
 (C) Law of practice
 (D) Law of effect</p> |
|--|--|

<p>14. ଶୈକ୍ଷିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେଉଁଟି ଅନ୍ୟ ତିନୋଟିଠାରୁ ଭିନ୍ନ ?</p> <p>(A) ଆଲୋଚନା
 (B) ବ୍ୟାଖ୍ୟା
 (C) ବର୍ଣ୍ଣନା
 (D) ଚିହ୍ନଟୀକରଣ</p> <p>15. ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ତାରତମ୍ୟ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷକ କ'ଣ କରିବେ ?</p> <p>(A) ନମନୀୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର
 (B) ମନ୍ତ୍ରର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟି
 (C) ମନ୍ତ୍ରର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିଜସ୍ବ ହାରରେ ଶିକ୍ଷଣ ନିମନ୍ତେ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ଦେବା
 (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ</p> <p>16. ଶିଶୁର ବିକାଶ କେଉଁ ଉପାଦାନ ହାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ ?</p> <p>(A) କେବଳ ବଂଶାନ୍ତରୁଣ
 (B) କେବଳ ପରିବେଶ
 (C) ଉଭୟ ବଂଶାନ୍ତରୁଣ ଓ ପରିବେଶ
 (D) ପରିପକ୍ଷନ</p> | <p>14. Which of the following is different from the other three instructional objectives point of view ?</p> <p>(A) Discussion
 (B) Illustration
 (C) Description
 (D) Identification</p> <p>15. What should a teacher do to reduce individual differences in learning ?</p> <p>(A) Use of flexible Text-book
 (B) Special attention on slow learners
 (C) Provide facilities to the slow learners to learn at their own pace
 (D) All of the above</p> <p>16. Which factor influences development of the child ?</p> <p>(A) Heredity only
 (B) Environment only
 (C) Both heredity and environment
 (D) Maturity</p> |
|---|---|

<p>17. ଶିକ୍ଷଣର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ଵିକ ଅର୍ଥ କ'ଣ ?</p> <p>(A) ଜ୍ଞାନ ଆହାରଣ
 (B) ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ
 (C) ଆଚାରଣ ପରିବର୍ତ୍ତନ
 (D) ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ</p> <p>18. ଉଚଳ ଶିକ୍ଷଣ ବକ୍ତ୍ର କ'ଣ ଦର୍ଶାଏ ?</p> <p>(A) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍ଥରରେ ଶିକ୍ଷଣର ବେଗ ହୃଦୀ
 ଏବଂ କ୍ରମଶଃ୍ସ ହ୍ରାସ
 (B) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସ୍ଥରରେ ଶିକ୍ଷଣର ବେଗ ମନ୍ତ୍ରର
 ଏବଂ କ୍ରମଶଃ୍ସ ବୃଦ୍ଧି
 (C) ଶିକ୍ଷଣର ବେଗ ଅପରିବର୍ତ୍ତତ
 (D) ଶିକ୍ଷଣ ବେଗର ହଠାତ୍ ବୃଦ୍ଧି</p> <p>19. କେଉଁଟି ‘ଅଭ୍ୟାସ ବିଧୁ’ର ଏକ ଉପବିଧୁ ?</p> <p>(A) ଫଳାଫଳ ବିଧୁ
 (B) ଅନୁପଯୋଗ ବିଧୁ
 (C) ପ୍ରବୃତ୍ତି ବିଧୁ
 (D) ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଅନୁକ୍ରିଯା ବିଧୁ</p> <p>20. କେଉଁଟି ବାହ୍ୟ ଅଭିପ୍ରେରଣାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନୁହେଁ ?</p> <p>(A) ପ୍ରଶଂସା
 (B) ପୁରସ୍କାର
 (C) ସ୍ବୀକୃତି
 (D) ଆଗ୍ରହ</p> | <p>17. What is the psychological meaning of learning ?</p> <p>(A) Acquisition of knowledge
 (B) Studying books
 (C) Modification of behaviour
 (D) Problem solving</p> <p>18. What does a convex learning curve indicate ?</p> <p>(A) At the initial stage, learning rate is high and gradually it decreases
 (B) At the initial stage, learning rate is slow and gradually it increases
 (C) Learning rate is constant
 (D) Sudden increase in learning rate</p> <p>19. Which one is a sub-law of ‘law of practice’ ?</p> <p>(A) Law of effect
 (B) Law of disuse
 (C) Law of set
 (D) Law of selective response</p> <p>20. Which one is not an example of extrinsic motivation ?</p> <p>(A) Praise
 (B) Prize
 (C) Recognition
 (D) Interest</p> |
|--|---|

<p>21. କାହାକୁ ଶିଶୁର ସମସ୍ତ ବିକାଶର ପୃଷ୍ଠାମଣି ରୂପେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଛି ?</p> <p>(A) ନୈତିକ
 (B) ମାନସିକ
 (C) ଶାରୀରିକ
 (D) ଆବେଗିକ</p> <p>22. ନିୟମ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଆଚରଣ ଅଧ୍ୟନର ଏକ ପଦ୍ଧତି ନୁହେଁ ?</p> <p>(A) ମୁହଁ ପର୍ୟବେକ୍ଷଣ
 (B) ସାକ୍ଷାତକାର
 (C) ପରୀକ୍ଷଣ
 (D) ପିତାମାତାଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା</p> <p>23. କେଉଁଟି ଆଦ୍ୟବାଲ୍ୟାବଳୀର ଏକ ଆବେଗ ନୁହେଁ ?</p> <p>(A) କୌତୁକ
 (B) କ୍ରୋଧ
 (C) ଅନୁକରଣ
 (D) ଦୁଃଖ</p> | <p>21. Which one is considered to be the base of all developments of the child ?</p> <p>(A) Moral
 (B) Mental
 (C) Physical
 (D) Emotional</p> <p>22. Which one of the following is not a method of studying behaviour of educands ?</p> <p>(A) Free observation
 (B) Interview
 (C) Testing
 (D) Discussion with parents</p> <p>23. Which one is not an emotion of early childhood ?</p> <p>(A) Curiosity
 (B) Anger
 (C) Imitation
 (D) Sorrow</p> |
|--|--|

<p>24. ଶିଶ୍ୱର ଭାଷାର ବିକାଶରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ କ୍ରମରେ ଘଟେ ?</p>   (i) କୁହକୁଲୁ ଶବ୍ଦ (ii) ଅର୍ଥହୀନ ଶବ୍ଦ (iii) ଦ୍ୱିଶବ୍ଦବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ଵର (iv) ବାକ୍ୟାଂଶ କହିବା <p>(A) (ii), (i), (iii), (iv)
 (B) (i), (ii), (iii), (iv)
 (C) (i), (iii), (iv), (ii)
 (D) (i), (iv), (ii), (iii)</p> <p>25. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଉଚ୍ଚିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଠିକ୍ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) ଉଚ୍ଚତା ଓ ଓଜନର ବୃଦ୍ଧି ବିକାଶକୁ ବୁଝାଏ (B) ବୃଦ୍ଧି, ବିକାଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ (C) ବୃଦ୍ଧି ପରିମାଣାମୂଳକ ମାତ୍ର ବିକାଶ ଗୁଣାମୂଳକ (D) ବିକାଶ ପରିପକ୍ଵନରେ ବନ୍ଦ ହୁଏ <p>26. ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଅନୁବନ୍ଧ ମତବାଦର ପ୍ରବନ୍ଧା କିଏ ?</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) ପାତ୍ରଲିଭ (B) ଥର୍ଣ୍ଡାଇକ (C) ଲିଉଇନ୍ (D) ସ୍କିନର | <p>24. What is the order of occurrence of the following events in the language development of a child?</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Babbling (ii) Meaningless sound (iii) Sound consisting two words (iv) Speaking part sentences <p>(A) (ii), (i), (iii), (iv)
 (B) (i), (ii), (iii), (iv)
 (C) (i), (iii), (iv), (ii)
 (D) (i), (iv), (ii), (iii)</p> <p>25. Which one of the following statements is correct ?</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) Increase in height and weight refer to development (B) Growth depends on development (C) Growth is quantitative but development is qualitative (D) Development stops at maturation <p>26. Who is the propounder of the theory of instrumental conditioning for learning ?</p> <ul style="list-style-type: none"> (A) Pavlov (B) Thorndike (C) Lewin (D) Skinner |
|--|--|

<p>27. ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ କେଉଁ ଶିକ୍ଷଣଶୈଳୀ ଅଧିକ ଫଳପୂରୁଷ ?</p> <p>(A) ☒ ପର୍ୟାବେଶିକ
 (B) ଆଲୋଚନା
 (C) ଅବିଷାରଭିତ୍ତିକ
 (D) ସ୍ମରଣଭିତ୍ତିକ</p> <p>28. କେଉଁ ଶିକ୍ଷଣ ପେଶୀୟ ଦକ୍ଷତା ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୁଏ ?</p> <p>(A) ଚିତ୍ରାଳଙ୍କଣ
 (B) ଗୀତ ଗାୟନ
 (C) ସାଇକଲ୍ ଚାଲନା
 (D) ଟାଇପ୍ ଲାଇବା</p> <p>29. ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନେ କାହିବାର ଦେଖୁ ଗୋଟିଏ ପିଲା କାହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଏହା କି ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ?</p> <p>(A) ଅନ୍ତର ଅନୁକରଣ
 (B) କ୍ଷାତ ଅନୁକରଣ
 (C) ସହାନୁକୃତି ଅନୁକରଣ
 (D) କ୍ରିୟାମକ ଅନୁକରଣ</p> <p>30. ବି.ଏତ୍ ପ୍ରବେଶିକା ପରୀକ୍ଷା କେଉଁ ପ୍ରକାରର ମୂଲ୍ୟାପନ ?</p> <p>(A) ☒ ବ୍ୟବସ୍ଥାନ
 (B) ସମାପ୍ତିଗୁଡ଼କ
 (C) ନେଇବାନିକ
 (D) ଗଠନଗୁଡ଼କ</p> | <p>27. Which technique is more effective at the primary stage for teaching the environmental science ?</p> <p>(A) Observation
 (B) Discussion
 (C) Discovery based
 (D) Memory based</p> <p>28. Which learning is not dependent on motor skill ?</p> <p>(A) Drawing
 (B) Singing
 (C) Cycling
 (D) Typewriting</p> <p>29. A child seeing other children crying started himself/herself crying. What type of activity is it ?</p> <p>(A) Unconscious imitation
 (B) Deliberate imitation
 (C) Sympathetic imitation
 (D) Ideo-motor imitation</p> <p>30. What type of evaluation is B.Ed entrance Test ?</p> <p>(A) Placement
 (B) Summative
 (C) Diagnostic
 (D) Formative</p> |
|---|---|

ଅନୁଲେଦତି ପାଠ କରି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର (ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ ୩୧ରୁ ୩୫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ଓଡ଼ିଆ ଏକ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଜନଭାଷା । ସିଂହଭୂମରୁ ଶ୍ରୀକାକୁଳମୁଁ ଓ ବନ୍ଦରରୁ ମେଦିନୀପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ବିଶ୍ଵତ ଅଞ୍ଚଳଟି ଓଡ଼ିଆର ଭାଷାଭୂମି । ଏକ ଆଧୁନିକ ଜନଭାଷାର ସମସ୍ତ ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରହିଛି । ନିଜସ୍ଵ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଟାର, ମୌଳିକ ବ୍ୟାକରଣ, ଧୂନି ସମ୍ବୁଦ୍ଧାୟ ଓ ଲିପିକତ୍ତ୍ଵ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଓଡ଼ିଆ ଯେମିତି ସ୍ଵର୍ଗମୁଖ୍ୟ ସେମିତି ଏକ ଭାଷାଭିଭିନ୍ନ ଲୋକବଳ, ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ଗଠନପରିପାଳୀ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଯୋଗ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଯୋଗୁଁ ଏକ ସମର୍ଥ ଆଧୁନିକ ଲୋକଭାଷା ଭାବରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଆଜିର ଭାରତୀୟ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ଭିତରେ ଓଡ଼ିଆ ହେଉଛି ଦଶମ ବୃଦ୍ଧଭାଷା । ସମ୍ବୁଦ୍ଧାୟ ଭାରତୀୟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶତକଢ଼ା ପ୍ରାୟ ୩.୭୭ ଲୋକଙ୍କର ମାତୃଭାଷା ହେଉଛି ଓଡ଼ିଆ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅଷ୍ଟମ ସୂଚୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଆ ଯେମିତି ସାମିଧାନିକ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଭ କରିଛି ସେହିପରି ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟମାନ୍ୟତା ମିଳିବା ଯୋଗୁଁ ଗଠିତ ମାତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଭାଷା ଭିତରୁ ଓଡ଼ିଆ ଗୋଟିଏ ହୋଇପାରିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ତା'ର ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ସମ୍ମହୋଇଛି । ଏହା ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧବିଶ୍ଵେଷ୍ଟିତ ତଥା ଲିଙ୍ଗ ନିରପେକ୍ଷ ନିଟ୍ୟଗତିଶୀଳ ପ୍ରାକୃତ ଭାଷା । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ମୌଳିକତାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ଆଲୋଚନାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ବିଚାର ଓ ପ୍ରାମାଣିକ ବ୍ୟାକରଣ ଦୃଷ୍ଟି ଅନୁସାରେ ଉଦ୍ୟମ ହେବା ବାଞ୍ଚନୀୟ ।

31. ଓଡ଼ିଆକୁ ଏକ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଜନଭାଷା କୁହାଯିବ କାହିଁକି ?

- (A) ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ଏହା କଥୁତ ଭାଷା
(B) ଏହାର ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ରହିଛି
(C) ଏହାର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବ୍ୟାକରଣ ରହିଛି
(D) ଏହା ଏକ ବିକାଶଶୀଳ ଭାଷା।

32. ଅଜ୍ଞିର ଭାରତୀୟ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଦଶମ ବୃଦ୍ଧଭାଷା ହେବାର କାରଣ -

- (A) এছার বিষ্ণুত ভাষাভূমি
 - (B) এছা এক শাস্ত্রীয় ভাষা।
 - (C) ভারতীয় জনসংস্কৃতির শিতকড়া ৩.৭৭ লোকের এছা মাতৃভাষা।
 - (D) এছা এক নিত্যগতিশীল প্রাকৃত ভাষা।

(Turn over)

33. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ କେଉଁଠାରେ ସମ୍ପଦ ହୋଇଛି ?

(A) ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅନ୍ତର୍ଜାଲ ଯୁଗରେ	(B) ନିଜସ୍ଵ ଶବ୍ଦ-ଉଣ୍ଡାରରେ
(C) ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ବିଚାରରେ	(D) ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ

34. ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ମୌଳିକତା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଉପାୟ -

(A) ପାରମ୍ପରିକ ଆଲୋଚନା	(B) ଭାଷାତାତ୍ତ୍ଵିକ ବିଚାର
(C) ଲିଙ୍ଗ ନିରପେକ୍ଷତା	(D) ବ୍ୟବସ୍ଥାଗତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

35. କେଉଁ ପ୍ରତ୍ୟେ ଯୁକ୍ତ ହୋଇ ‘ସାମ୍ବନ୍ଧିତ’ ଶବ୍ଦଟି ଗଠିତ ?

(A) କ	(B) ଆନିକ
(C) ଇକ	(D) ଅନିକ

କବିତାଟି ପଢ଼ି ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶାଗୁଡ଼ିକର (ପ୍ରଶ୍ନ ନଂ. ୩୭ରୁ ୪୦) ଉତ୍ତର ଦିଅ :

ଜାତି ଇତିହାସ

ଜାତିର ନିର୍ଦ୍ଦର

ତହୁଁ ବହେ ସଦା ଜାତି ପ୍ରାଣଧାର,

ସେ ଧାରରୁ ନୀର

ପିଉଛି ଯେ ନର

ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ସେ ଜାତି କର୍ମବୀର ।

କଳକଳ ରବେ

ଛୁଟିଛି ସେ ଧାର

ଅତୀତ କୀରତି ଗାଇ ନିରନ୍ତର,

ଭାବୀ କୀରତିର

ଉଦୟେ ନାହୁଛି

ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ରଦୟେ ନାଚେ ରହାକର ।

ଧାର ମଧ୍ୟ ବିଜେ

ମୋହିନୀ ପ୍ରତିମା

ଦେଖ ଦେଖ ସେହି ଜନନୀ ତୋହର,

କାନ୍ଦେରି ଶୁଣ

ମାତା କହିଛନ୍ତି

ଆସ ଆସ ବସ, ନୀର ପାନ କର ।

ଏହି ନୀର ସେବି

ବୀର ମୋ ସନ୍ତାନେ

ବୀର ପ୍ରସବିନୀ କ୍ଷୀର ଏହି ନୀର,

ଛାଡ଼ରେ ଆଳସ୍ୟ

ବଢାଅ ସାହସ

ଜାତି-ନଦିଘୋଷ କର ଅଗ୍ରସର ।

36. କିଏ ଜାତି କର୍ମବୀର ହେବ ବୋଲି କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?

- (A) ଉଜଶିକ୍ଷା ଲାଭକରିଥୁବା ବ୍ୟକ୍ତି
- (B) ଜାତି ପ୍ରାଣଧାରରୁ ନୀର ପାନ କରୁଥୁବା ନର
- (C) ଜାତି ଇତିହାସ ପ୍ରତି ସଚେତନ ନଥୁବା ବ୍ୟକ୍ତି
- (D) ଜାତୀୟ ଏତିହ୍ୟକୁ ବେଶାତିର କରୁଥୁବା ନର

37. ଜାତୀୟ ଭାବନାର ମୂଳ ଉଷ୍ଟଟି କ'ଣ ବୋଲି କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି ?

- (A) ଜାତିର ଇତିହାସ
- (B) ଜାତିର ସଂସ୍କୃତି
- (C) ଜାତିର ପରମା
- (D) ଜାତିର କଳାକାରୀ

38. 'ଭାବୀ କୀରତି'ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

- (A) ଅତୀତର କୀର୍ତ୍ତି
- (B) ଆଦରଣୀୟ କୀର୍ତ୍ତି
- (C) କୀର୍ତ୍ତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାବନା
- (D) ଭବିଷ୍ୟତର କୀର୍ତ୍ତି

39. ଆଳସ୍ୟ ଛାଡ଼ି କ'ଣ କରିବାକୁ ମାତା କହିଛନ୍ତି ?

- (A) ସାହସର ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ
- (B) ରଥ ଚାଣିବାକୁ
- (C) ଜାତିର ପ୍ରଗତି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ
- (D) ଅତୀତ ଗୌରବ ଗାନ୍ଧ କରିବାକୁ

40. ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବଦାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ରହାକରର ପ୍ରତିଶର ?

- (A) ବିବସ୍ତ
- (B) ହରିଦଶ
- (C) ଅକୁପାର
- (D) ବିଷ୍ଣୁପଦ

48. ସୁ, ଅତି, ପ୍ରତି, ପରି, ଉପ ଏଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାକରଣର କେଉଁ ବିଭାଗର ଅନ୍ତର୍ଭୂତ ?
- (A) ଯତ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେ
 (B) ~~ଉପସର୍ଗ~~
 (C) କୃତ ପ୍ରତ୍ୟେ
 (D) ଉଦ୍ଧିତ ପ୍ରତ୍ୟେ
49. ସେ ପୁସ୍ତକଟି ଦେବାକୁ କହିଥୁଲା ମାତ୍ର ଦେଲା ନାହିଁ । - ବାକ୍ୟଟିରେ ‘ମାତ୍ର’ କେଉଁ ପ୍ରକାର ଅବ୍ୟେ ?
- (A) ସଂଯୋଜକ
 (B) ~~ବିଯୋଜକ~~
 (C) ସମୟସୂଚକ
 (D) ସମ୍ବାଦନାସୂଚକ
50. ଶୁଦ୍ଧ ଶବ୍ଦଟିକୁ ଚିହ୍ନଟ କର :
- (A) ବିଷ୍ଣ୍ଵ
 (B) ~~ବିଷ୍ଣୁ~~
 (C) ବିଷ୍ଣୁ
 (D) ବିସ୍ତୁ
51. ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରରେ ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷଣର କେଉଁଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୁହେଁ ?
- (A) ମାନବିକ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ବିକାଶ
 (B) ଉତ୍ତମ ନାଗରିକ ଗଠନ
 (C) ~~ପିଲାଙ୍କ ସମ୍ବାନ୍ଧ ବର୍ଦ୍ଧନ~~
 (D) ସର୍ଜନଶୀଳତାର ବିକାଶ
52. କେଉଁଟି ବର୍ଣ୍ଣଶୁଦ୍ଧ ନିରାକରଣର ଉପାୟ ନୁହେଁ ?
- (A) ଶ୍ରୁତିଲିଖନ
 (B) ବନାନ ଖେଳ
 (C) ଅଭିଧାନ ବ୍ୟବହାର
 (D) ~~ତୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଜାରଣ~~
53. ଗୋଲାପ, ସପୁରି, ଟଗର, ମଲ୍ଲୀ, କଦଳୀ, ପଣସ, ଚମ୍ପା - ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଫୁଲ ଓ ଫଳର ନାମ ଅଲଗା କରି ଲେଖ । ଏହା କେଉଁ ପ୍ରକାରର ପ୍ରକ୍ରିୟା ?
- (A) ପୁନଃ ସଞ୍ଚାକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା
 (B) ସତ୍ୟାସତ୍ୟମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା
 (C) ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା
 (D) ~~ବର୍ଗାକରଣମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା~~
54. ଶ୍ରେଣୀରେ ଭାଷାଗତ ଭିନ୍ନତା କାହିଁକି ଦେଖାଯାଏ ?
- (A) ଗୋଟିଏ ଭାଷା ଜାଣିଥୁବା ପିଲା ଆସୁଥିବାରୁ
 (B) ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାରର ପିଲା ଆସୁଥିବାରୁ
 (C) ~~ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ବା ପରିବେଶର ପିଲା ଆସୁଥିବାରୁ~~
 (D) ଗୋଟିଏ ପରିବାର ବା ସଂସ୍କୃତ ଭିତରୁ ପିଲା ଆସୁଥିବାରୁ

55. ଠିକ୍ ବନାନ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଚାରିପଟେ ଗୋଲ ବୁଲାଇବାକୁ କୁହାୟାଇଥୁଲେ ତାହା କେଉଁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ହେବ ?
- (A) ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ
(B) ଉତ୍ତର ଚଯନମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
(C) ପୁନଃ ସଜୀକରଣ ପ୍ରଶ୍ନ
(D) ମେଳକ ପ୍ରଶ୍ନ
56. ଗଦ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦାନ କାଳରେ କଠିନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଇବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଉପାୟଟି ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ?
- (A) ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନକରି ବୁଝାଇବା
(B) ରେଖାଚିତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ବୁଝାଇବା
(C) ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକ ଶବ୍ଦ କହିବା
(D) ଗଦ୍ୟ ବିଷୟରୁ କଠିନ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦଦେବା
57. ‘ଦେଶଭକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ’ ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ପଡ଼ାଇବାର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟି ହେଲା -
- (A) ପିଲାଏ କୋରାପୁଟ ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ
(B) ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକଙ୍କ ତ୍ୟାଗ ଓ ବଳିଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ କରିବେ
(C) ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକଙ୍କ ଚାକିରି ଜୀବନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବେ
(D) ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବେ
58. ‘ଗଛ ଓ କାତୁରିଆ’ କବିତା ପଡ଼ିଥାରିବା ପରେ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଗଛ ବିଷୟରେ ଏକ କବିତା ଲେଖି ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଖାଇଲା । ଏହା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀର କେଉଁ ତୁଣର ବିକାଶକୁ ବୁଝାଉଛି ?
- (A) ସର୍ଜନଶୀଳତାର ବିକାଶ
(B) ବର୍ଣ୍ଣାଶୁଦ୍ଧି ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ
(C) ବ୍ୟାବହାରିକ ବ୍ୟାକରଣ ଜ୍ଞାନ ବୃଦ୍ଧି
(D) ପ୍ରଶ୍ନ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି
59. ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ସହାୟକ ନୁହେଁ ?
- (A) ଗଛ କଥନ
(B) ଛବି ପ୍ରଣାଳୀ
(C) ଶବ୍ଦାର୍ଥବୋଧ
(D) ଅନୁବାଦ
60. ଲେଖା ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥକୁ ଅଧ୍ୟକ ବିଶଦ କରିବାକୁ କେଉଁ ବିରାମ ଚିହ୍ନର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ?
- (A) ଉତ୍ୟୁତି
(B) ବନ୍ଧନ
(C) କୋଳନ
(D) ସେମିକୋଳନ

**Answer the following questions choosing the correct alternatives given
(Q. No. 61 to 70) :**

61. When young learners seem to lose interest in a lesson, the teacher should –
(A) allow them to go out and play
(B) ask them to sleep for a while
(C) tell them a story
(D) ask them to sit quietly for sometime
62. The instructional objectives are written in action verbs, because they can be _____
(A) tested (B) read with clarity
(C) understood properly (D) conceptualized
63. Which among the following is **not** an assessment tool ?
(A) observation (B) checklist
(C) rating scale (D) self-assessment
64. When should a teacher design activities for a lesson ?
(A) After selecting the method
(B) After formulation of instructional objectives
(C) After reading the lesson
(D) After collecting TLM
65. Which is the receptive skill of a language ?
(A) Listening and reading
(B) Understanding and speaking
(C) Speaking and writing
(D) Understanding and writing

Read the passage carefully and answer the following five questions (No. 71 to No. 75) choosing the correct alternatives given :

A hundred years ago, people wondered why one should be concerned about the tiger. The tiger population was quite large and thick and widespread forest cover provided a natural habitat for the animal. But, over the years poaching and increasing encroachment on tiger's habitat have caused the tiger population to decline alarmingly in India. To ensure its survival, the Indian Government has placed the tiger in the endangered species list, and also declared it as India's National Animal.

71. A hundred years ago, people were _____
(A) very much concerned about the tiger
(B) not bothered about the tiger population
(C) fond of hunting tigers for pleasure
(D) afraid of tigers
72. The population of the tiger was large at that time, because _____
(A) there was enough forest cover for them
(B) people left them undisturbed
(C) people did not hunt them so much
(D) the forest provided natural and easy food for them
73. The tiger population has come down today because of _____
(A) declining health of tigers
(B) because of their lack of fertility
(C) insufficient availability of food for them
(D) killing of tigers and deforestation
74. The Government has placed the tiger in the endangered species list _____
(A) to attract tourists
(B) to make poaching of tigers difficult
(C) to ensure that tigers do not become extinct
(D) to increase the population of tigers

Techofworld.in

75. The word "poaching" used
(A) hunting illegally (B) hunting for pleasure
(C) hunting for trading (D) hunting legally

Read the given passage below and answer the following five questions (No. 76 to No. 80) that follow by selecting the most appropriate option :

Rain is very useful for crops. If rain fails, the crops won't grow. If crops don't grow, the people will starve.

Dark clouds bring the rain. Do you know how these black clouds are formed ? You have seen water boiling in a kettle and vapours rising from boiling water when water is heated. It changes into water vapour. This changing of water into water vapour is called evaporation.

The sun shines over the oceans, the rivers and the lakes during the day. The water is heated by the heat of the Sun. The water vapours are formed which are lighter than air and they rise up. Then vapours join together and they form clouds.

As the vapour rises high, they get cooled. As they cool down, they change into water again. These drops of water fall on earth as rain.

76. Clouds that are _____ carry maximum rain

77. The word 'evaporation' means

- (A) Water is cooled down
 - (B) Water is heated
 - (C) The sun is high in the sky
 - (D) Water is changed into vapour

Questions from 81 to 90 have four possible answers each. Choose the most appropriate one.

84. My parents went to Rourkela _____ a car.
(A) in (B) on
(C) by (D) through
85. One of my friends _____ attended the meeting.
(A) have (B) have been
(C) has (D) has been
86. Honour your parents.
Here 'honour' is a / an –
(A) adjective (B) verb
(C) noun (D) adverb
87. At Puri _____ can be quite rough.
(A) sea (B) a sea
(C) the sea (D) seas
88. We _____ on the platform since three o'clock.
(A) waited (B) have been waiting
(C) are waiting (D) were waiting
89. Which of the following is grammatically correct ?
(A) Alas ! my friend is dead (B) Alas ! my friend is dead !
(C) Alas, – my friend is dead (D) Alas, my friend is dead ?
90. He wanted _____.
(A) me to speak in the meeting
(B) me speaking in the meeting
(C) that I should speak in the meeting
(D) me that I should be speaking in the meeting

MATHEMATICS

91. ଜଣେ ଛାତ୍ର ବିଭିନ୍ନ ଆକାରର ଚତୁର୍ଭୁଜ ଅଙ୍କନ କରି ସେମାନଙ୍କର କୋଣଗୁଡ଼ିକୁ ମାପ କରି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେଲେ ଯେ ଚତୁର୍ଭୁଜର ଚାରି କୋଣର ସମନ୍ତରୀୟ 360° । ଏହା ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣର କେଉଁ ପଦ୍ଧତିକୁ ସୂଚାଦାତା ?

(A) ଆରୋହୀ

(B) ଅବରୋହୀ

(C) ବିଶ୍ଳେଷଣାମୂଳକ

(D) ସଂଶୋଧଣାମୂଳକ

92. କେଉଁଟି ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ ?

(A) ସ୍ଵତ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ

(B) ସମାପନ ପ୍ରକାର

(C) ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରକାର

(D) ମେଳକ ପ୍ରକାର

93. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭାବାମୂଳକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ?

(A) ଗଣିତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ ଆହୁରଣ କରିବା

(B) ନୃତ୍ୟ ପରିଷ୍କାରରେ ଗାଣିତିକ ଜ୍ଞାନକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା

(C) ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି କରିବା

(D) ଲେଖଚିତ୍ର ଉଚ୍ଚମା କରିବାରେ ଦୟତା ଲାଭ କରିବା

91. A student constructing different types of quadrilaterals and measuring their angles came to the conclusion that the sum of the angles of a quadrilateral is 360°. What method of learning does it indicate ?

(A) Inductive

(B) Deductive

(C) Analytic

(D) Synthetic

92. Which is not an objective type of question ?

(A) Restricted answer type

(B) Completion type

(C) True-false type

(D) Matching type

93. Which one of the following objectives of learning Mathematics is an affective objective ?

(A) Acquiring knowledge of Mathematical facts

(B) Applying Mathematical knowledge in new situation

(C) Developing interest in Mathematical learning

(D) Developing skill in interpreting graph

94. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଣାଳୀ କେଉଁ ଦାର୍ଶନିକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ?
- (A) ଜନ ଡୁଇଲ
 (B) କିଲ ପାଟ୍ରିକ
 (C) ଷ୍ଟିଭେନସନ
 (D) ଫ୍ରୋବେଲ
95. ଜ୍ୟାମିତିକ ଉପପାଦ୍ୟର ଯୁକ୍ତିମୂଳକ ପ୍ରମାଣର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ କେଉଁ ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ?
- (A) ସଂଶ୍ଲେଷଣ
 (B) ବିଶ୍ଲେଷଣ
 (C) ଉଭୟ ସଂଶ୍ଲେଷଣ ଓ ବିଶ୍ଲେଷଣ
 (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
96. ଗୋଟିଏ ନିଦା ଗୋଲକକୁ କାଟି ଦୁଇଟି ଅର୍ଦ୍ଦ-ଗୋଲକରେ ପରିଣତ କଳାପରେ ମିଳିଥୁବା ଅର୍ଦ୍ଦ-ଗୋଲକଦ୍ୱୟର ପୃଷ୍ଠର ସର୍ବମୋଟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ସହ ମୂଳ ଗୋଲକର ପୃଷ୍ଠ କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ଅନୁପାତ କେତେ ?
- (A) 1 : 2
 (B) 2 : 1
 (C) 2 : 3
 (D) 3 : 2
97. ବୃତ୍ତଲେଖରେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଚିତ୍ର ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସୁଚିତ କରାଯାଏ ?
- (A) ବୃତ୍ତଖଣ୍ଡ
 (B) ବୃତ୍ତକଳା
 (C) ଅର୍ଦ୍ଦବୃତ୍ତ
 (D) ଜ୍ୟା
94. Project Method of teaching Mathematics is based on the theory of which Philosopher ?
- (A) John Dewy
 (B) Kil Patrik
 (C) Stevenson
 (D) Froebel
95. What teaching method is mainly used for proving a geometrical theorem ?
- (A) Synthetic
 (B) Analytic
 (C) Both Synthetic and Analytic
 (D) None of these
96. A solid sphere was cut into two hemispheres. What is the ratio between the total surface area of both the hemispheres taken together and the surface area of the original sphere ?
- (A) 1 : 2
 (B) 2 : 1
 (C) 2 : 3
 (D) 3 : 2
97. What kind of figure represents the data in a pie-chart ?
- (A) Segment
 (B) Sector
 (C) Semi-circle
 (D) Chord

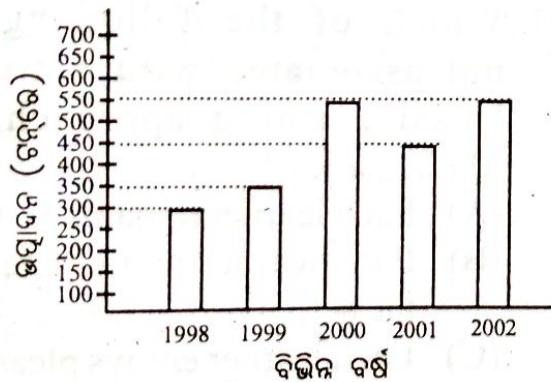
98.

কদলী	কমলা	আম	গেঁও	লিচু
10	25	35	30	15

ଉপরোক্ত সারণীরে কেতেক ফলর নাম ও পৈরুটিকর সংখ্যা দর্শায়াছে। এই সারণীকু ব্যবহার করি এক চিত্রলেখ দর্শাইবাকু হোলে, অতিরিক্ত কেতোটি ফলকু একক রূপে নেবা সুবিধাজনক হোব ?

- (A) 35
- (B) 20
- (C) 10
- (D) 5

99.

উপরোক্ত লেখচিত্র অনুযায়ী 2001 মষ্টিহার উপাদন 1998 মষ্টিহার উপাদনতাৰু শতকতা কেতে অধৃক ?

- (A) 150
- (B) 100
- (C) 50
- (D) 25

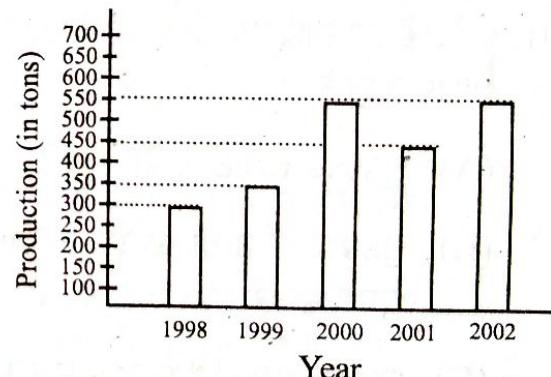
98.

Banana	Orange	Mango	Apple	Strawberries
10	25	35	30	15

In the above table some kinds of fruits and their numbers are given. To draw a pictograph for the data how many fruits in maximum can be taken as unit to make the work convenient ?

- (A) 35
- (B) 20
- (C) 10
- (D) 5

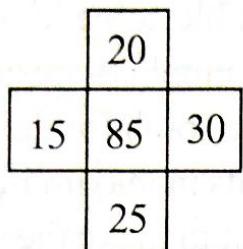
99.

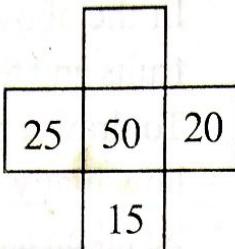
As per the above graph production in the year 2001 is more than the production in 1998 by what per cent ?

- (A) 150
- (B) 100
- (C) 50
- (D) 25

100. ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ର-I କୁ ନମ୍ବର ରୂପେ ନେଇ ଚିତ୍ର-II ରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟଙ୍କାଳରେ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ବସିବ ?

ଚିତ୍ର-I

ଚିତ୍ର-II

- (A) 15
- (B) 20
- (C) 25
- (D) ~~30~~

101. ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ “କାର୍ଯ୍ୟ ପଢ଼ନ୍ତି” ସହ କେଉଁଠି ସଂପର୍କିତ ନୁହେଁ ?

- (A) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସଜ୍ଜିତ ରହନ୍ତି
- (B) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି
- (C) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ କରନ୍ତି
- (D) ~~ଶିକ୍ଷକଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଭାବ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ~~

102. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶିକ୍ଷକ ବିଶ୍ଲେଷଣ ପଢ଼ନ୍ତି ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ?

- (A) ~~ଅଞ୍ଚାଡ଼ରୁ ଝାଡ଼ର ଶିକ୍ଷାଦାନ ପାଇଁ~~
- (B) କଞ୍ଚକାରୁ ଅନୁସିଦ୍ଧାନ୍ତର ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ
- (C) ଜଣାଯାଇଥିବା ସତ୍ୟର ଉପଲ୍ବାଧନ ପାଇଁ
- (D) ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ନୁହେଁ

100. Taken Figure-I as the sample which No. can be placed in the blank space of Figure-II ?

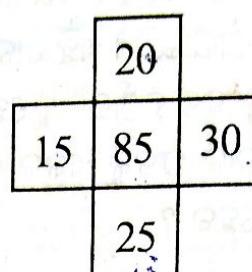

Fig-I

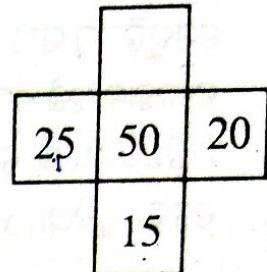

Fig-II

- (A) 15
- (B) 20
- (C) 25
- (D) 30

101. Which of the following is not associated with activity based learning approach of Mathematics ?

- (A) Each learner remains active
- (B) Each learner participates in the activity
- (C) Each learner enjoys pleasure
- (D) The teacher's workload is reduced

102. Analytic method is used by the teacher in which of the following cases ?

- (A) To teach known from unknown
- (B) To establish conclusion from hypothesis
- (C) Presentation of known fact
- (D) None of the above

103. ଶ୍ରେଣୀରେ କେଡ଼େକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପରୀକ୍ଷାରେ

$$\frac{3}{5} + \frac{4}{7} = \frac{7}{12}$$

ଉଦ୍ଦର ଲେଖିଲେ ତାହା

ଶିକ୍ଷାଦାନରେ କିପରି ସୁଧାର କରାଯାଇପାରେ ?

- (A) ଯୋଗ କରିବାରେ ଲକ୍ଷ ଓ ହରର ଭୂମିକା ବୁଝାଇବା
- (B) ସମହର ଭାବରେ ଯୋଗର ଧାରଣା ଦେବା
- (C) ଲ.ସ.ା.ଗୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବା
- (D) ~~ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ପଢ଼ନ୍ତି~~

104. ସଂଖ୍ୟାରେଖାରେ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଧାରଣା ଥିବା ଦରକାର ?

- (A) ସଂଖ୍ୟାରେଖା ସଂପର୍କରେ ଧାରଣା
- (B) ସଂଖ୍ୟାରେଖା ଉପରେ ମୂଳବିନ୍ଦୁ ନେବା
- (C) ସଂଖ୍ୟାରେଖା ଉପରେ ରଣାମ୍ବକ ଓ ଧନାମ୍ବକ ଦିଗ
- (D) ~~ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ~~

105. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଗଣିତ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥାଏ ?

- (A) ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସ୍ଵଶିକ୍ଷଣ
- (B) ଗଣିତ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତି
- (C) ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ପାଠ୍ୟଯୋଜନ ପ୍ରସ୍ତୁତି
- (D) ~~ଅନ୍ୟ ବିଷୟ ସହିତ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷାଦାନର ସଂପର୍କ ସ୍ଥାପନ~~

103. In an examination some students

answered $\frac{3}{5} + \frac{4}{7} = \frac{7}{12}$. How can this type of errors be eliminated by teaching ?

- (A) Teaching the role of numerator and denominator
- (B) Addition of fractions having equal denominators
- (C) Teaching to find L.C.M. of numbers
- (D) All of the above method

104. For identifying numbers on the number line, the learners should have knowledge of which of the following ?

- (A) Knowledge about the number line
- (B) Taking the origin on the number line
- (C) Positive and negative directions on the number line
- (D) All of the above

105. In which of the following cases use of Mathematics text-book is not required ?

- (A) Self-learning of learners
- (B) Drawing blue-print for preparing mathematics question paper
- (C) Lesson planning by teachers
- (D) Correlating Mathematics teaching with other subjects

(Turn over)

106. ଗୋଟିଏ ଆମର ବସ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ସେଓର ବସ୍ତୁ କୁଣ୍ଡର

$\frac{3}{2}$ ଗୁଣ । ଯଦି 2ଟି ଆମର ବସ୍ତୁ 900 ଗ୍ରାମ ହୁଏ, ତେବେ 3ଟି ସେଓ ଏବଂ 4ଟି ଆମର ବସ୍ତୁ ମିଶି କେତେ ଗ୍ରାମ ?

- (A) 2100
- (B) 2550
- (C) 2700
- (D) 3825

107. ଗୋଟିଏ ସମଘନାକାର ଖୋଲାକୁଣ୍ଡର ଭିତର ପାଖର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବାହୁର ଦେଇଁ 2 ମି ହେଲେ ଏଥରେ ଅଛି ବେଶୀରେ କେତେ ଲିଟର ପାଣି ଧରିବ ?

- (A) 4000
- (B) 6000
- (C) 8000
- (D) 10000

108. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଚିତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗଚତୁର୍କୁ ଦୁଇଟି ଆମତ ଚିତ୍ରରେ ପରିଣାତ କରାଯାଇଛି । ଯଦି ଆମତଚିତ୍ର ଦୁଇଟିର ପରିସୀମାର ସମନ୍ତର୍ଷି 54 ସେ.ମି. ହୁଏ, ତେବେ ବର୍ଗଚତୁର୍କିର ପରିସୀମା କେତେ ସେ.ମି. ?

- (A) 40
- (B) 36
- (C) 32
- (D) 28

106. The mass of a mango is $\frac{3}{2}$ times of the mass of an apple. If the mass of two mangoes is 900 gm, then what is the mass in gm of 3 apples and 4 mangoes taken together ?

- (A) 2100
- (B) 2550
- (C) 2700
- (D) 3825

107. The length of each of the internal sides of an open tank is 2 m. What is the maximum volume of water in litre it can hold ?

- (A) 4000
- (B) 6000
- (C) 8000
- (D) 10000

108. In the given figure below a square has been divided into two rectangles. If the sum of the perimeters of the two rectangles is 54 cm, what is the perimeter of the square in cm ?

- (A) 40
- (B) 36
- (C) 32
- (D) 28

109. ଗୋଟିଏ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରର ଗୋଟିଏ ବାହୁର ଦୈର୍ଘ୍ୟ 5 ମି । ଏହାର କର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ଅଙ୍କିତ ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ 169 ବର୍ଗ ମି ହେଲେ ଆୟତକ୍ଷେତ୍ରଟିର ପରିସୀମା କେତେ ମିଟର ?

(A) 36

(B) 50

(C) 34

(D) 30

110. 12 ମିଟର ଲମ୍ବ, 9 ମିଟର ପ୍ରସ୍ଥ ଓ 8 ମିଟର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ଏକ କୋଠରୀରେ ସର୍ବାଧୂକ କେତେ ମିଟର ଲମ୍ବର ଏକ ବାଢ଼ି ରହିପାରିବ ?

(A) 12 ମିଟର

(B) 13 ମିଟର

(C) 17 ମିଟର

(D) 29 ମିଟର

111. ଏପରି କେତୋଟି ତିନିଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟା ଅଛି ଯାହାର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପତ୍ତି 9 ଏବଂ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଓଳଟା କ୍ରମରେ ଲେଖିଲେ ସଂଖ୍ୟାଟି ବଦଳେ ନାହିଁ ?

(A) 18

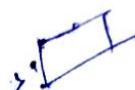
(B) 9

(C) 8

(D) 4

109. The length of one of the sides of a rectangle is 5 metre. If the area of the square constructed on its diagonal is 169 sq. cm., then what is the perimeter of the rectangle in metre ?

(A) 36

(B) 50

(C) 34

(D) 30

110. What is the maximum length of a straight rod which can be kept in a room of length 12 metre, breadth 9 metre and height 8 metre ?

(A) 12 m

(B) 13 m

(C) 17 m

(D) 29 m

111. How many three digit numbers are there in which the sum of the digits is 9 and the number doesn't change on writing the digits in the reverse order ?

(A) 18

327
273
351
153

(B) 9

351
153

(C) 8

351
153

(D) 4

(Turn over)

112. 987 ରୁକ୍ତମାନରେ 3 କୁ ଫେଡ଼ାଣ କରି ଚାଲିଲେ
ଶେଷକୁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ରହିବ ?

- (A) 0
- (B) 1
- (C) 2
- (D) 3

113. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର ଅନୁପାତ $5:6$ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କର ଗ.ସା.ଗ୍ରୁ. 4 । ତେବେ ସେମାନଙ୍କର
ଲ.ସାଗ୍ରୁ. କେତେ ?

- (A) 90
- (B) 100
- (C) 120
- (D) 150

114. ଯଦି ଗୋଟିଏ ଆୟତବିତ୍ତର ଦେଖ୍ୟ 20%
ବଢ଼ିଯାଏ ଓ ପ୍ରଷ୍ଳ 20% କମିଯାଏ ତେବେ ତାହାର
କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ଶତକଢ଼ା କେତେ ବଢ଼ିବ ବା କମିବ ?

- (A) 4% ବଢ଼ିବ
- (B) 4% କମିବ
- (C) 1% ବଢ଼ିବ
- (D) 1% କମିବ

112. If 3 is subtracted successively
from 987, then what will be the
last number left ?

- (A) 0
- (B) 1
- (C) 2
- (D) 3

113. Two numbers are in the ratio $5:6$
and their H.C.F. is 4. What is their
L.C.M. ?

- (A) 90
- (B) 100
- (C) 120
- (D) 150

114. If the length of a rectangle is
increased by 20% and its breadth
is decreased by 20%, then by
what per cent will its area increase
or decrease ?

- (A) 4% increase
- (B) 4% decrease
- (C) 1% increase
- (D) 1% decrease

115. $0.\overline{34} + 0.\overline{34}$ ର ମୂଲ୍ୟ କେତେ ?

(A) $0.6\overline{788}$

$$\begin{array}{r} 0.34 \\ + 0.34 \\ \hline 0.68 \end{array}$$

(B) $0.\overline{689}$

(C) $0.68\overline{78}$

(D) $0.\overline{687}$

116. ପୁରୀରୁ କଲିକତା 560 କି.ମି. ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି 70 କି.ମି. ବେଗରେ ଗଢି କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ଟ୍ରେନ୍ ପୁରୀରୁ 9.30 a.m. ଛାଡ଼ିଲା । ବାଟରେ ସେସନମାନଙ୍କରେ ମୋଟ ରହଣି ଅବଧି 2 ଘ. 20 ମିନିଟ୍ ହୋଇଥିଲେ ଟ୍ରେନ୍ଟି କେତେବେଳେ କଲିକତାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା ?

(A) 6.50 a.m.

(B) 6.50 p.m.

(C) 7.50 a.m.

(D) 7.50 p.m.

117. ନିମ୍ନଲ୍ଲିଖିତ କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ $\angle ABC$ ର ପରିପୂରକ କୋଣର ଅନୁପୂରକ କୋଣ ପାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ?

(A) $0^\circ < m\angle ABC \leq 80^\circ$

(B) $90^\circ < m\angle ABC \leq 115^\circ$

(C) $100^\circ < m\angle ABC \leq 130^\circ$

(D) $120^\circ < m\angle ABC \leq 160^\circ$

115. What is the value of $0.\overline{34} + 0.\overline{34}$?

(A) $0.6\overline{788}$

(B) $0.\overline{689}$

(C) $0.68\overline{78}$

(D) $0.\overline{687}$

116. The distance between Puri and Kolkata is 560 km. A train running at a speed of 70 km per hour, left Puri at 9.30 a.m. If it stopped at stations on the way for 2 hours and 30 minutes in total then at what time did it reach Kolkata ?

(A) 6.50 a.m.

(B) 6.50 p.m.

(C) 7.50 a.m.

(D) 7.50 p.m.

117. In which of the following cases it is not possible to get the complementary of the supplementary angle of $\angle ABC$?

(A) $0^\circ < m\angle ABC \leq 80^\circ$

(B) $90^\circ < m\angle ABC \leq 115^\circ$

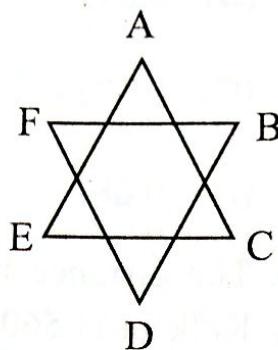
(C) $100^\circ < m\angle ABC \leq 130^\circ$

(D) $120^\circ < m\angle ABC \leq 160^\circ$

(Turn over)

118. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଚିତ୍ରରେ $\angle A, \angle B, \angle C, \angle D, \angle E, \angle F$ ର ପରିମାଣର ସମ୍ପଦ କେତେ ଛିତ୍ରୀ ?

- (A) 300
- (B) 180
- (C) 72
- (D) 360

119. ABCD ସାମନ୍ତରିକ ଚିତ୍ରରେ $m\angle A : m\angle B = 3 : 2$, ତେବେ $m\angle C - m\angle D = \underline{\hspace{2cm}}$?

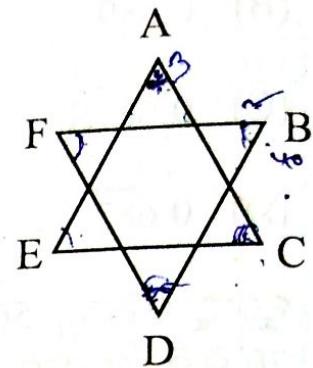
- (A) 1°
- (B) 36°
- (C) 72°
- (D) 108°

120. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ଚିତ୍ରର କୌଣସି ପ୍ରତିସମ ଅନ୍ଧ ନାହିଁ ?

- (A) ବର୍ଗଚିତ୍ର
- (B) ଆୟତଚିତ୍ର
- (C) ସାମନ୍ତରିକ ଚିତ୍ର
- (D) ରମ୍ବସ

118. In the given figure below what is the sum of the measures in degree of $\angle A, \angle B, \angle C, \angle D, \angle E, \angle F$?

- (A) 300
- (B) 180
- (C) 72
- (D) 360

119. In the parallelogram ABCD if $m\angle A : m\angle B = 3 : 2$, then what is $m\angle C - m\angle D = \underline{\hspace{2cm}}$?

- (A) 1°
- (B) 36°
- (C) 72°
- (D) 108°

120. Which of the following figures has no line of symmetry ?

- (A) Square
- (B) Rectangle
- (C) Parallelogram
- (D) Rhombus

ENVIRONMENTAL STUDIES

121. ଭାରତର ଶିଳ୍ପ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାଦାନ କରିବା ନିମିତ୍ତେ
ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରେଣୀଗୁଡ଼ରେ ଏକ ଶିଳ୍ପ ମାନଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ
କଲେ । ଏହି ମାନଚିତ୍ରଟି କେଉଁ ପ୍ରକାର ?

- (A) ଭୂ-ସଂଖ୍ୟାନୀୟ
- (B) ପ୍ରାକୃତିକ
- (C) ତଥ୍ୟଭିତ୍ତିକ
- (D) ପ୍ରକାଶନିକ

122. ପ୍ରକଳ୍ପ ପଢ଼ିର କେଉଁ ସୋପାନ ଉବିଷ୍ୟତ ପ୍ରକଳ୍ପ
ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇଥାଏ ?

- (A) ମୂଲ୍ୟାୟନ
- (B) କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା
- (C) ବିବରଣୀ ଲିପିବନ୍ଧ
- (D) ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତି

123. ଗୋଟିଏ ମାନଚିତ୍ରରେ ଦୁଇଟି ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟରେ
ଦୂରତା 2 ସେ.ମି. । ସେହି ମାନଚିତ୍ରର ମା.ଭ.
1 : 15,00,000 ହେଲେ ଉଚ୍ଚ ଜ୍ଞାନ ଦୁଇଟିର
ଭୂମି ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ଦୂରତା କେତେ ?

- (A) 1.5 କି.ମି.
- (B) 3.0 କି.ମି.
- (C) 15.0 କି.ମି.
- (D) 30.0 କି.ମି.

124. ଜ୍ଞାନୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଶାସନ କେଉଁ ମୁଖ୍ୟ ଉପରେ
ଆଧାରିତ ?

- (A) କ୍ଷମତାର ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ
- (B) କ୍ଷମତାର କେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ
- (C) ଆର୍ଥିକ ଅଭିବନ୍ଧୁ
- (D) ଶାନ୍ତି-ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା

121. A teacher demonstrated an industrial map in the class to teach about the industries in India. What type of map is it ?

- (A) Topographical
- (B) Physical
- (C) Thematic
- (D) Administrative

122. Which stage of project preparation does inspire to take up future projects ?

- (A) Evaluation
- (B) Functionality
- (C) Recording facts
- (D) Project planning

123. The distance between two places on the map is 2 cm. If the R.F. of the map is 1 : 15,00,000, what is the ground distance between the two places ?

- (A) 1.5 km
- (B) 3.0 km
- (C) 15.0 km
- (D) 30.0 km

124. On which principle is the local self-government based ?

- (A) Decentralization of power
- (B) Centralization of power
- (C) Economic growth
- (D) Maintenance of Law and Order

125. ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି କାହାଠାରୁ ନ୍ୟାୟିକ, ଆଇନଗତ ମତ ଲୋଡ଼ିଥା'ଛି ?

- (A) ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଚାରପତି
- (B) ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ
- (C) ଆଗର୍ଣ୍ଣ ଜେନେରାଲ
- (D) ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ

126. ଭୂଲ୍ ଯୋଡ଼ିଚିକୁ ବାନ୍ଦି :

- (A) ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ - ଗୋଦାବରୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି
- (B) କେରଳ - କୃଷ୍ଣା ତ୍ରିକୋଣଭୂମି
- (C) ଓଡ଼ିଶା - ମହାନଦୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି
- (D) ତାମିଳନାଡୁ - କାବେରୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି

127. ଭାରତର ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୀନ ମୌସୁମୀ ବାୟୁପ୍ରବାହ ନିରକ୍ଷବୃତ୍ତ ଅତିକ୍ରମ କରିବା ପୂର୍ବରୁ କେଉଁ ଦିଗରୁ ବହିଥାଏ ?

- (A) ଦକ୍ଷିଣ-ପୂର୍ବ
- (B) ଦକ୍ଷିଣ-ପଞ୍ଚିମ
- (C) ଦକ୍ଷିଣ
- (D) ପଞ୍ଚିମ

125. From whom does the President seek judicial and legal opinion as per the provision of the Constitution?

- (A) Chief Justice of the Supreme Court
- (B) Prime Minister
- (C) Attorney General
- (D) Solicitor General

126. Find the incorrect pair out :

- (A) Andhra Pradesh – Godavari delta
- (B) Kerala – Krishna delta
- (C) Odisha – Mahanadi delta
- (D) Tamil Nadu – Kaveri delta

127. What is the direction of the summer monsoon blowing over India before crossing the equator ?

- (A) South-east
- (B) South-west
- (C) South
- (D) West

128. ಕೆಷ್ಟ ಮೃತ್ಯಿಕಾ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪರಿಪಳ್ಳಿ ?

- (A) ಘೋಪಾನ ಕೃಷಿ
- (B) ಶಾನಾತ್ಮಕ ಕೃಷಿ
- (C) ಬನಾಕರಣ
- (D)** ಪುನಃಬನಾಕರಣ

129. ಕೆಷ್ಟ ಜಲಬಿಪ್ರಯತ ಯೋಜನೆ ಕರ್ಷಣಕರೆ, ಕಾವೇರಾ ನದಿ ಉಪರೆ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಹೇಳಿ ?

- (A) ಮೆಟ್ರೂರ್
- (B) ಶಿವಸಮುದ್ರಮ
- (C) ಶ್ರಿಶೀಲಮ್
- (D)** ತುಂಗಭದ್ರಾ

130. 'ಕ' ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಥಿಬಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾನ ಏಂ 'ಖ' ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕದ ಶಿಳ್ಳಕ್ಕು ಯೋಧಿ ಠಿಕ್ ಉತ್ತರ ಸಮುಹಕ್ಕು ಬಾಹ್ಯ :

'ಕ' ಪ್ರಮಾಣ	'ಖ' ಪ್ರಮಾಣ
(a) ರಾಷ್ಟ್ರಿ	(i) ರೆಲೆ ಇಂಜಿನ್
(b) ವಿಶಾಖಾಪಾಟ್ನಾ	(ii) ಟ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ಮಾಣ
(c) ಆಭಿ	(iii) ಮೋಟರ್ ಗಾಡಿ
(d) ಚಿತ್ತರಂಜನ	(iv) ಬೆಂಬ್ಲುತ್ತಿಕೆ ಗುರು ಪರಞ್ಜಾಮ
	(v) ಜಾಹಾಜ್ ನಿರ್ಮಾಣ

- (A) (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (iii);
(d) - (i)
- (B) (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (i)
- (C) (a) - (iii); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (i)
- (D)** (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (iii)

128. Which is contrary to soil conservation?

- (A) Terrace cultivation
- (B) Shifting cultivation
- (C) Afforestation
- (D) Reforestation

129. Which hydel project is functioning on the river Kaveri in Karnataka?

- (A) Metur
- (B) Sivasamudram
- (C) Shrisailam
- (D) Tungabhadra

130. Match the industries in Column 'B' with associated places in Column 'A' and select the correct answer set :

Column 'A'	Column 'B'
(a) Ranchi	(i) Locomotives
(b) Vishakhapatnam	(ii) Tank making
(c) Avdi	(iii) Motor car
(d) Chittaranjan	(iv) Heavy Electricals
	(v) Ship building
- (A) (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (iii);
(d) - (i)
 - (B) (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (i)
 - (C) (a) - (iii); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (i)
 - (D) (a) - (iv); (b) - (v); (c) - (ii);
(d) - (iii)

131. 1857 ଭାରତର ମହାନ ବିସ୍ମୟରେ ଓଡ଼ିଶାରୁ କେଉଁ ସଂଗ୍ରାମୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ?

- (A) ବହୁ ଜଗବନ୍ଧୁ
- (B) କୁଆଁର ସିଂହ
- (C) ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଇ
- (D) ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ

132. ପ୍ରଥମ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଇଂରେଜ ସରକାର କେଉଁ ଭାରତୀୟଙ୍କୁ “କାଇଜର-ଇ-ହିନ୍ଦ” ଉପାଧିରେ ଭୂଷିତ କରିଥିଲେ ?

- (A) ମହାମା ଗାନ୍ଧୀ
- (B) ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ
- (C) ସର୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଳ
- (D) ମହନ୍ତିବ ଅଳ୍ଲୀ ଜିନ୍ନା

133. କେଉଁ ଆଇନରେ ପ୍ରାଦେଶିକ ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା ?

- (A) କାଉନସିଲ୍ ଆଇୟୁ 1892
- (B) ଭାରତ ଶାସନ ଆଇୟୁ 1905
- (C) ଭାରତ ଶାସନ ଆଇୟୁ 1935
- (D) କାଉନସିଲ୍ ଆଇୟୁ 1909

131. Who did participate from Odisha in the Great Indian Revolt of 1857 ?

- (A) Buxi Jagabandhu
- (B) Kuanr Singh
- (C) Surendra Sai
- (D) Laxman Nayak

132. To which Indian did the British Government adorn with the title “Kaizar-i-Hind” after the First World War ?

- (A) Mahatma Gandhi
- (B) Jawaharlal Nehru
- (C) Sardar Ballabhbhai Patel
- (D) Muhammad Ali Jinnah

133. In which Act was there the provision for provincial autonomy ?

- (A) Councils Act, 1892
- (B) Govt. of India Act, 1905
- (C) Govt. of India Act, 1935
- (D) Council Act, 1909

134. କଳାପଟା କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ କେଉଁ ପଢ଼ିବି ଠିକ୍ ନୁହେଁ ?

- (A) ଶିକ୍ଷକ ପ୍ରାଞ୍ଚିଳ ଓ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖିବା
- (B) ଧାଡ଼ିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସମାନ ବ୍ୟବଧାନ ରଖିବା
- (C) ~~ଲେଖିବା ସଙ୍ଗେସଙ୍ଗେ ନ ପଡ଼ି ଲିଭାଇ ଦେବା~~
- (D) ଲେଖିବା ସମୟରେ ଭଜ ସ୍ଵରରେ ପଡ଼ିବା

135. ଇତିହାସ ଅଧ୍ୟାପନାରେ 'ଉପକଥା'ର ଉପଯୋଗ ଅତି ସାବଧାନର ସହିତ କରାଯାଏ କାହିଁକି ?

- ~~(A)~~ ଏଥରେ ସତ୍ୟତାର ପରିମାଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ କମ୍
- (B) ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକୃତ ଘରଣା ଉପଲବ୍ଧାପନ କରାଯାଏ
- ~~(C)~~ ଏହା ପଛରେ ଏତିହାସିକ ସତ୍ୟ ରହିଥାଏ
- (D) ଏହା ସତ୍ୟ ଆଧାରିତ

136. କେଉଁଟି ସଦିଶ ରାଶି ନୁହେଁ ?

- (A) ପରିବେଗ
- (B) ସଂବେଗ
- (C) ଦ୍ଵରଣ
- ~~(D)~~ ବେଗ

137. ମଧ୍ୟ 0.25 କୁଣ୍ଡାଳର ଏକ ଚାଉଳ ବସ୍ତାକୁ ଭୂମିରୁ 150 cm ଉଠାଇ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ରଖିଲା । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ କେତେ ଜୁଲୁ ହେବ ? ($g=10 \text{ m/s}^2$)

- (A) 37.5
- (B) 375
- (C) 3750
- ~~(D)~~ ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

134. Which is not correct method in black-board work ?

- (A) Teacher to write down in bold-letters clearly
- (B) To maintain equal distance between lines
- (C) To erase quickly without reading
- (D) To read loudly at the time of writing

135. Why is the use of myth done with utmost care in the teaching of history ?

- (A) There is little truth in it
- (B) Actual facts are presented through it
- (C) There is historical truth behind it
- (D) It is based on truth

136. Which one is **not** a vector quantity ?

- (A) Velocity
- (B) Momentum
- (C) Acceleration
- (D) Speed

137. Madhu kept a rice bag of 0.25 quintal on his head lifting it 150 cm from the ground. How much joule of work is done in this case ? ($g=10 \text{ m/s}^2$)

- (A) 37.5
- (B) 375
- (C) 3750
- (D) None of the above

138. ପଦାର୍ଥର କେଉଁ ଗୁଣ ଏହାର ଅବଲ୍ଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ ?

- (A) ଆୟତନ
- (B) ସାନ୍ଦ୍ରତା
- (C) ବସ୍ତୁତା
- (D) ଆକୃତି

139. (a) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକସ୍ ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ବରଦାନ ଅଟେ ।

- (b) ପ୍ଲାଷ୍ଟିକସ୍ ମାନବ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ଅଭିଶାପ ଅଟେ ।
- (c) ଅଦରକାରୀ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକସ୍ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକ ପୋଡ଼ିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ମାଟିରେ ପେତି ଦେବା ପରିବେଶ-ଅନୁକୂଳ ପଦକ୍ଷେପ ଅଟେ ।

(A) (a) ଓ (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (c) ଭୁଲ

(B) (a) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଓ (c) ଭୁଲ

(C) (a) ଓ (c) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଭୁଲ

(D) (a), (b) ଓ (c) ଠିକ୍

140. (a) ଆମ ପ୍ରଶାସ ବାୟୁରେ ସ୍ଵଚ୍ଛ ପରିମାଣର ଓଜୋନ ଥାଏ ।

(b) ବାୟୁରେ ଥିବା ନାଇଟ୍ରୋଜେନ୍, ଅକ୍ସାଇଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ଅମ୍ବ ବର୍ଷାର କାରଣ ଅଟେ ।

(c) ବାୟୁରେ ଥିବା ସଲଫର ଅକ୍ସାଇଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ହିମୋଗ୍ଲୋବିନ୍ର କ୍ଷତି କରିଥାନ୍ତି ।

(A) (a) ଠିକ୍ ଏବଂ (b) ଓ (c) ଭୁଲ

(B) (b) ଠିକ୍ ଏବଂ (c) ଓ (a) ଭୁଲ

(C) (c) ଠିକ୍ ଏବଂ (a) ଓ (b) ଭୁଲ

(D) (a), (b) ଓ (c) ଭୁଲ

138. Which property of matter does not depend on its states ?

- (A) Volume
- (B) Density
- (C) Mass
- (D) Shape

139. (a) Plastics are a gift to mankind.

(b) Plastics are a curse to mankind.

(c) Putting the plastics wastes in a pit and covering it by soil is an environment-friendly step instead of burning those wastes.

(A) (a) and (b) are correct and (c) is wrong

(B) (a) is correct and (b) and (c) are wrong

(C) (a) and (c) are correct and (b) is wrong

(D) (a), (b) and (c) are correct

140. (a) The air we breathe-in contains traces of ozone.

(b) The oxides of nitrogen present in the air cause the acid rain.

(c) The oxides of sulphur present in the air cause damage to the haemoglobin.

(A) (a) is correct and (b) and (c) are wrong

(B) (b) is correct and (c) and (a) are wrong

(C) (c) is correct and (a) and (b) are wrong

(D) (a), (b) and (c) are wrong

141. କେଉଁ ମଣା ଦ୍ୱାରା ମ୍ୟାଲେରିଆ ବ୍ୟାପିଥାଏ ?

- (A) ଅଣ୍ଟିରା ଏନୋପିଲିସ୍
- (B) ଅଣ୍ଟିରା କ୍ୟୁଲେକସ୍
- (C) ମାର ଏନୋପିଲିସ୍
- (D) ମାର କ୍ୟୁଲେକସ୍

142. ଆମ ଶରୀରର କେଉଁ ଅଙ୍ଗରେ ଯୁରିଆ ତିଆରି ହୁଏ ?

- (A) ବୃକ୍ଷ
- (B) ଯକ୍ତ
- (C) ନେଫ୍ରନ୍
- (D) ଅଗ୍ନ୍ୟାଶୟ

143. କେଉଁଟି ମାନ୍ଦବ ଶରୀରରେ ଆୟନ ସହିଳନ ରକ୍ଷା କରେ ?

- (A) ଶ୍ଵେତସାର
- (B) ସ୍ନେହସାର
- (C) ପୁଷ୍ଟିସାର
- (D) ଧାତୁସାର

144. କେଉଁ ରୋଗର ପ୍ରତିଷେଧକ ଟାକା ଇଂଜେକସନ ରୂପେ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ?

- (A) ଲହରାକାଶ
- (B) ପୋଲିଓ
- (C) ଟିଚାନସ
- (D) ଡିଫଥେରିଆ

141. Malaria spreads by which mosquito ?

- (A) Male Anopheles
- (B) Male Culex
- (C) Female Anopheles
- (D) Female Culex

142. In which organ of our body urea is formed ?

- (A) Kidney
- (B) Liver
- (C) Nephron
- (D) Pancreas

143. Which one maintains the ionic balance in the human body ?

- (A) Carbohydrate
- (B) Fat
- (C) Protein
- (D) Minerals

144. Preventive vaccine of which disease is not given as injection ?

- (A) Whooping cough
- (B) Polio
- (C) Tetanus
- (D) Diphtheria

145. କେଉଁର ଉପଗ୍ରହ ନାହିଁ ?

(A) ମଣଳ

~~(B)~~ ବୁଧ

(C) ଶନି

(D) ବୃଦ୍ଧତି

146. ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଥୂମ-ଭିତ୍ତିକ (theme-based) ହୋଇପାରିବ ?

(A) ଓଜୋନ ଗର୍ଭ

(B) ଅମ୍ଲ ବୃକ୍ଷ

~~(C)~~ ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣ

(D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

147. ପରିବେଶ ସଂପର୍କତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଭୂତି ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ପଢ଼ିରେ ସମ୍ଭବର ?

(A) ସର୍ବେକ୍ଷଣ

(B) ଷେତ୍ର ପରିଭ୍ରମଣ

(C) ପ୍ରକଳ୍ପ

~~(D)~~ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

145. Which one does not have satellite?

(A) Mars

(B) Mercury

(C) Saturn

(D) Jupiter

146. Which of the following could be theme-based subject-matter for Environmental studies ?

(A) Ozone hole

(B) Acid rain

(C) Air pollution

(D) All the above

147. In which of the following methods there is possibility of direct experience ?

(A) Survey

(B) Field-trip

(C) Project

(D) All the above

148. (a) ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପଡ଼ାଇବାରେଲେ ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ସହିତ ସହ-ସମ୍ବନ୍ଧ ରକ୍ଷା କରି ପଡ଼ାଇବା ଉଚିତ ।
- (b) ସାମାଜିକ ପରିବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ ପଡ଼ାଇବାରେଲେ ପ୍ରାକୃତିକ ପରିବେଶ ସହିତ ସହ-ସମ୍ବନ୍ଧ ରକ୍ଷା କରି ପଡ଼ାଇବା ଉଚିତ ।
- (A) (a) ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ଏବଂ (b) ର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ
- (B) (b) ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି ଏବଂ (a) ର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ
- (C)** ଉଭୟ (a) ଏବଂ (b) ର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି
- (D) ଉଭୟ (a) ଏବଂ (b) ର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ

149. ବିଜ୍ଞାନ ଶିକ୍ଷାଦାନ-ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଠି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନଥାଏ ?

- (A)** ବ୍ୟବସ୍ଥାନ ମୂଲ୍ୟାଯନ
- (B) ନିଦାନଭିତ୍ତିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ
- (C) ଗଠନକ୍ଷମ ମୂଲ୍ୟାଯନ
- (D) ସାମଗ୍ରିକ ମୂଲ୍ୟାଯନ

150. ପରିବେଶ ଅଧ୍ୟନ ସଂପର୍କତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପଢ଼ିର କ୍ରମାବ୍ୟ ସୋପାନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି -

- (A) ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଷଣ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- (B)** ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଷଣ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- (C)** ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ, ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ୱେଷଣ ଓ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

148. (a) While teaching about the natural environment correlation is to be established with the social environment.
- (b) While teaching about the social environment correlation is to be established with the natural environment.
- (A) (a) is essential and (b) is not essential
- (B) (b) is essential and (a) is not essential
- (C) Both (a) and (b) are essential
- (D) Both (a) and (b) are not essential

149. Which one of the following is **not** required in the teaching-learning process of science ?

- (A) Placement evaluation
 (B) Diagnostic evaluation
 (C) Formative evaluation
 (D) Summative evaluation

150. The sequential steps of observation-method relating to Environmental studies are –

- (A) Observation, analysis of data, collection of data and inference
 (B) Collection of data, observation, analysis of data and inference
 (C) Observation, collection of data, analysis of data and inference
 (D) None of the above

(Turn over)